

Türkiye'nin büyümesini inşaat sektörü sağlıyor

Yavuz Işık

ERMCO ve THBB Yönetim Kurulu Başkanı

President of ERMCO and THBB

Birliğimizin faaliyetlerini, hazır beton sektörü ve inşaat sektörü ile ilgili ekonomik değerlendirmelerimi paylaştığım yılın bu son sayısında yeniden bir aradayız. 2017 yılı her yıl olduğu gibi faaliyetlerimizin yoğun olduğu, uluslararası arenada başarılarımızı pekiştirdiğimiz bir yıl oldu. ERMCO'daki faaliyetlerimizle ülkemiz ve Avrupa arasında bağ kurarken, kongre, fuar ve seminerlerimiz başta olmak üzere ülke içindeki faaliyetlerimiz ile de sektörün gelişmesi için çalıştık. Bunları birazdan uzun uzun anlatmadan önce her sayıda yaptığım gibi öncelikle ekonomik değerlendirmelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Türkiye'yi zor günlerin beklediğini ve ülkemizde kriz yaşanacağını iddia edenlerin aksine, ülkemiz ekonomisi, bu yıl da ülkemiz gelişmesini sürdürmüştür. Verilere dayanarak paylaşacağım değerlendirmeler de bunu teyit etmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu 3 ay gecikmeli olarak 2017 yılı üçüncü çeyrek büyüme rakamlarını açıkladı. Açıklanan rakamlarla %11,1'lik büyümeyi başaran bir Türkiye ekonomisi karşımıza çıktı. Bu başarının arkasında imalatın çok büyük bir katkısı bulunmaktadır. Diğer taraftan Türk inşaat sektörü de bu başarının mimarlarından biri olarak kendini göstermiştir. Hazır beton sektörünün girdi sağladığı inşaat sektörü, yılın üçüncü çeyreğinde %18,7 gibi çok önemli bir büyüme yakalamıştır. Yılın üçüncü çeyreğindeki bu rakam Türkiye geneli olan

%11,1 ile karşılaştırıldığında oldukça yüksek görünmektedir. Bu rakam son 14 çeyrektir inşaat sektörünün yakaladığı en yüksek büyüme rakamıdır. 2011 yılından itibaren 3. çeyrekler bazında inşaat sektörü ilk defa bu boyutta büyümüştür. Bu yıl ilk iki çeyrekte ortalama %5,5 büyüyen inşaat sektörünün üçüncü çeyrekteki performansı her açıdan göz doldurmaktadır. Bu performansa bağlı olarak 2016 yılının 3. çeyreğinde GSYH'den %8,3'lük pay alan inşaat sektörü 2017 yılının üçüncü çeyreğinde bu payını %8,7'ye çıkarmıştır.

Turkey's growth is attributable to the construction sector

Turkish Statistics Institution has announced 2017 third quarter growth figures with three-month delay. With the figures announced, an economy of Turkey that has managed to grow by 11.1% appeared to us. The manufacture sector has substantial contribution behind this success.

On the other hand, the Turkish construction sector proved itself as one of the architectures of such success. The construction sector, to which ready mixed concrete sector provides inputs, seized a very important growth like 18.7% in the third quarter of the year. This figure in the third quarter of the year appears to be very high compared to Turkey's general ratio of 11.1%. This figure is the highest growth figure attained by the construction sector for the last 14 quarters. The construction sector has grown for the first time in this size on the basis of third quarters since 2011. The Q3 performance of the construction sector that grew by averagely 5.5% in the initial two quarters of this year is impressive in every respect.

Üçüncü çeyrekte Türk inşaat sektörü cari fiyatlarla 72 milyar TL'lik bir katma değer yaratmayı başarmıştır. Bu verileri sizlere açıklamamın nedeni, inşaat sektörünün Türkiye ekonomisinin büyümesi açısından ne derece önemli olduğunu net bir şekilde göstermektir. Gözden kaçırmamız gereken bir diğer nokta, inşaat sektörünün imalat sanayi ile ilintisidir. Kendisi ile bağlantılı hazır beton, çimento, yapı kimyasalları, yapı malzemeleri gibi pek çok imalat sektörünü doğrudan mobilya, beyaz eşya gibi sektörleri ise dolaylı olarak etkilemektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde inşaat sektörü, çarpın etkisi ile imalat sanayinin pek çok koluna pozitif katkı sağlamaktadır.

İnşaat sektörünün üçüncü çeyrekte bu performansı sergileyeceğini, THBB olarak her ay açıkladığımız Hazır Beton Endeksi ile önceden tespit etmiş ve daha önceki sayılarda yine sizlerle paylaşmıştım. Dördüncü çeyrekte de inşaat sektörünün aynı yönde hareket edeceğini tahmin ediyoruz. Henüz resmî rakamlarda bunu göremiyoruz. Ancak inşaat sektöründeki

gelişmeleri, hazır beton tüketimi üzerinden ölçümlendiğimiz bu Endeks'in önemi, stoklanamayan ve aynı zamanda inşaat sektörünün en temel girdisi konumundaki hazır betonun tüketiminin anlık takip edilmesi ile inşaat sektörüne ilişkin en güncel veriyi kamuoyunun dikkatine sunmasıdır.

Hazırladığımız Endeks'in kasım ayı sonuçları da bize önemli bilgiler sunmaktadır. Ekim ve kasım aylarına ilişkin değerler, inşaat sektöründe ilerlemenin devam ettiğine işaret etmektedir. Buna göre son çeyreğe inşaat sektörü hareketli girmiştir. 3. çeyrekte yeni konut satışlarında Türkiye'nin 180 bin konut ile rekor kırdıktan sonra 4. çeyreğe de aynı ivme ile girmesi, beklenenin aksine inşaat sektöründe durgunluk yaşanmadığını ortaya koymaktadır. İnşaat sektörünün yılın geri kalan kısmında performansını belirleyecek olan en temel unsur, konut maliyetlerinde ortaya çıkan önemli miktardaki artışın sektördeki talebi nasıl etkileyeceği meselesidir. Ekonomiye duyulan güven de önümüzdeki dönemde olası gelişmeleri öngörmemiz açısından önemli bir göstergedir. İnşaat sektörü oyuncularının sektöre olan güvenleri oldukça yüksek düzeydedir. İnşaat sektörü güven endeksi son açıklanan rakam ile 84,2'ye yükselmiştir. Bu değer bir önceki aya göre %0,9, geçen yılın aynı ayına göre %3,5 yüksektir. Bu rakamlar ışığında ekim sonu itibarı ile sektöre güvenin yükselmekte olduğu anlaşılmaktadır. Tüm bu değerler bize yılın geri kalan kısımlarında da inşaat sektörünün Türkiye'nin büyümesini sırtlanacağını net bir şekilde göstermektedir. Verdiğimiz bu rakamlar ışığında, ciddi bir performans sergilemekte olan inşaat sektörüne bizler yalnızca girdi sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda beton sektörünün 38 bine yaklaşan istihdam hacmiyle işsizliğe de bir nebze çözüm olmaya çalışıyoruz.

Bildiğiniz üzere Birliğimiz kurulduğu günden bu yana amacından taviz vermeden, eğitimden laboratuvara, uluslararası kongre ve fuarlardan iş sağlığı ve güvenliğine, seminerlerden mesleki yeterlilik belgesi düzenlenmesine kadar çok çeşitli alanlarda çalışmalar yaparak hazır beton sektörünün gelişimine öncülük etmiştir. Geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi bu yıl da Birliğimiz adına faaliyetlerimizi hızlandırdığımız, sektörümüze yenilikler kazandırdığımız bir yıl olmuştur. 2016 yılında Türkiye'ye taşıdığımız ERMCO Başkanlığı ile 2017 yılında da uluslararası gelişmelerin takip edilmesine devam edilmiştir. ERMCO Başkanlığı ülkemize saygınlık katmanın dışında ülkemiz ve hazır beton sanayimiz için çok önemli gelişmelere de zemin hazırlamıştır. THBB olarak "The Concrete Sustainability Council - Beton Sürdürülebilirlik Konseyinin" kurduğu "Beton Sorumlu Kaynak Kullanımı Belgelendirme Sistemi"nin "Bölgesel Sistem Operatörü" olmaya hak kazandığımızı ve aynı zamanda THBB Kalite Güvence Sisteminin de bu sistem içerisinde görev alacak "Belgelendirme Kuruluşu" olduğunu önceki sayılarımızda açıklamıştım. Hazır beton tesislerinin sorumlu kaynak kullanımı açısından performanslarını değerlendirebilecekleri formu Türkçeye çevirmiştik. Beton Sürdürülebilirlik Konseyi (CSC)

web sitesinde bulunan Türkçe form ile sorumlu kaynak kullanımı açısından hazır beton tesislerinizin ön değerlendirilmesi hızlıca ücretsiz olarak yapılabilmektedir. Bu konudaki son gelişmeleri yine buradan sizlere aktarmak istiyorum. Beton Sürdürülebilirlik Konseyinin kasım ayında Almanya'da yapılan Bölgesel Sistem Operatörlerinin ilk toplantısına ve ilk Genel Kuruluna katıldık. Konsey'in Türkiye'deki Danışma Kurulu'nu oluşturmak ve Türkçe'ye çevirdiğimiz Beton Sürdürülebilirlik Konseyi Teknik El Kitabı'nı ülkemize adapte etmek üzere Konsey'in Bölgesel Sistem Operatörü olarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Ayrıca, Beton Sürdürülebilirlik Konseyinin bu yıl yapılacak olan değerlendirme yazılımının yeni versiyonunun hazırlığını yapacak komitede Türkiye olarak da görev alacağız. Denetçilerin eğitimi ve deneme (demo) denetimlerinin tamamlanmasının ardından "Sorumlu Kaynak Kullanımı Belgesi" almak isteyen firmalar, Beton Sürdürülebilirlik Konseyi Belgelendirme Kuruluşu olan Kalite Güvence Sistemine başvuruda bulunabilecek. Beton üreticilerimizin, betonda sürdürülebilirlik konusunu ve ülkemize getirdiğimiz belgelendirme sistemini yakından takip etmelerini bekliyorum.

Daha önceki sayımızda İstanbul, Gaziantep, Samsun, Bodrum, Malatya'da düzenlediğimizi ilettiğim seminerlere Tekirdağ, Samsun ve Hatay illerini de ekledik. Kaliteli beton üretimi ve beton uygulamasının doğru yapılması amacıyla üyelerimizin de katkılarıyla 2017 yılı içerisinde "Beton Teknolojileri ve Doğru Beton Uygulamaları" seminerlerini sekiz farklı ilimizde gerçekleştirdik. Seminer için gittiğimiz illerde müteahhitlerimiz, mühendislerimiz, mimarlarımız başta olmak üzere ilgili tüm kesimleri bilgilendirirken üyelerimizle bir araya geliyor; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı il müdürlüklerimiz, yerel yönetimlerimiz, İnşaat Mühendisleri ve Mimarlar Odası başta olmak üzere mesleki kuruluşlarla iletişimiimizi güçlendiriyoruz. 2018 yılında da sektörümüzün gelişmesine çok büyük katkı sağlayan bu çalışmalarımızı devam ettirecek ve daha önce ulaşmadığımız illere giderek kaliteli beton üretimi ve üretilen bu betonlarının doğru yapılması konusunu anlatacağız.

2018 yılı, sektörel bir kuruluş olan Birliğimizin kuruluşunun 30. yılı. Bu doğrultuda, 2018 yılında en önemli gündem maddemiz 30. yıl dönümümüz olacak. THBB'nin kurulduğu 1988 yılından bu yana sektörümüzün gelişmesi için büyük bir özveri ile çalışıyoruz. Birlik olarak güvenli ve dayanıklı yapıların inşası için standartlara uygun, yüksek dayanım sınıflarında, kaliteli beton kullanımının artması ve tekniğine uygun, doğru beton uygulamalarının yaygınlaşmasını kendimize görev edindik. THBB'nin 30. yıl dönümü vesilesiyle, Birliğimizin çalışmalarını çeşitli etkinliklerle paydaşlarımıza ve kamuoyuna anlatacağız.

2018 yılının sektörümüzün gelişimi, ülkemizin kalkınması ve ferah için yepyeni bir yıl olacağına inanmaktayız. Bu inançla 2018 yılının ülkemize, bölgemize ve dünyamıza barış ve huzur getirmesi temennisiyle yeni yılınızı kutlar; tüm sevdiklerinizle, sağlıklı, mutlu ve huzurlu bir yıl geçirmenizi dilerim.